

ВІСНИК

ГАЛУЗЕВОГО ДЕРЖАВНОГО

АРХІВУ МІНІСТЕРСТВА

ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Число 43 (2)
травень-серпень
2024

м. Київ

ГДА МІНОБОРОНИ м. Київ

ЛТАВ ГДА Міноборони м. Львів

ОТАВ ГДА Міноборони м. Одеса

Травень місяць розпочався для ГДА Міноборони як приємними, так і не зовсім приємними подіями.

Про екскурсію 1 травня для працівників ГДА Міноборони, був звичайним робочим днем. Всі відділи за своїми напрямками працювали в звичному режимі, як і в попередні дні. Приємною подією стала для групи працівників ГДА Міноборони екскурсія на територію Національного університету оборони України, де діє виставка військової техніки періоду Другої світової війни, ворожої військової техніки, яка була знешкоджена Збройними Силами України під час повномасштабного вторгнення РФ на територію України та залишена агресором у межах визволених від них населених пунктів, у тому числі Київщини. Також на виставці представлені і зразки української військової техніки. Екскурсія була продовжена і у кімнатах Музею, який діє у приміщенні Національного університету оборони України. Патріотичний, пізнавальний і корисний захід, безперечно, залишив яскраві враження,

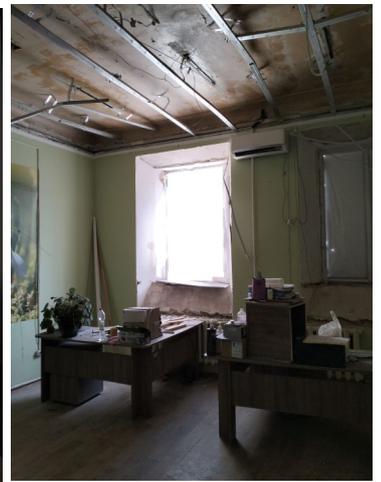
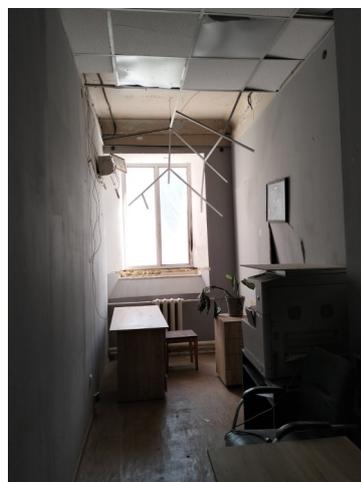
тим більше був дозвіл робити світлини як

на території, так і у приміщенні музею. Окремі працівники ГДА Міноборони були із своїми дітьми різного віку, яким така подія сподобалася та запам'ятається надовго.

На **лівій світлині** перша ліворуч начальник відділення організаційно - планової роботи та одночасно голова профспілки **Тетяна Богдан**, поряд з нею (в рожевій кофтинці) – представник Національного університету оборони, що проводила екскурсію по території, попереду – провідний архівіст **Оксана Білошицька**, поряд начальник адмін. кадрової роботи **Руслана Бурба** (фотографує). На **правій світлині** у приміщенні Музею (зліва на право): архівіст **Олеся Запороженко**, реставратор **Людмила Гайдай**, начальник адміністративно-кадрової роботи **Руслана Бурба**, подалі – архівіст **Аліна Плотка**, архівіст **Олена Бойко**.

Про Одеський ТАВ ГДА Міноборони

А неприємною подією стало те, що в ніч на **2 травня** російські варвари вкотре вдарили балістичними ракетами по Одесі, пролунали вибухи. У результаті ракетної атаки та її наслідків, окремі ушкодження всередині приміщень зазнав Одеський територіальний архівний відділ ГДА Міноборони. Добре, що ніхто з людей не постраждав, але були пошкодження: вікна (скло), стеля та ін. Разом з тим, швидко здійснювались заходи із подолання наслідків: закриття віконних рам плівкою, прибирання у приміщеннях тощо. Керівництво ГДА Міноборони прийняло рішення щодо відрядження до Одеського ТАВ з метою ознайомлення на місці із станом речей в Одеському ТАВ та вирішення питання про переміщення документів (близько 100 коробок) з Одеського ТАВ до ГДА Міноборони до Києва. **3 травня** до Одеського ТАВ виїхали на автомобілі ГДА Міноборони: водій **Василь Русяєв**, директор ГДА Міноборони **Василь Турчик**, заступник директора (з питань використання інформації) **Оксана Халітова**, заступник директора (з архівної роботи) **Олена Талько**, які все побачили на власні очі. Праворуч – світлини, які підтверджують ушкодження, що зазнали робочі кімнати ОТАВ.

Про деякі питання діяльності

Директор ГДА Міноборони **Василь Турчик** акцентував увагу начальників структурних підрозділів на тому, що оскільки сталася ситуація, пов'язана із пошкодженням приміщень Одеського ТАВ внаслідок атаки російської балістики на Одесу, то поки що зв'язок з територіальним архівним відділом здійснювати лише засобами мобільного зв'язку. Оргтехніка не працює і має пройти деякий час для того, щоб ліквідувати наслідки та налагодити спеціалістами всього, що забезпечує зв'язок.

Також директор ГДА Міноборони наголосив на тому, що 20 травня установа буде відзначати 32 річницю з дня створення архіву і необхідно провести попередню підготовку, щоб захід пройшов на достойному рівні. У ГДА Міноборони останнім часом багато з'явилося нових працівників, а тому планується також продемонструвати відеофільм, який розповідає про нашу устанovu. Це, напевно, буде цікаво всім.

8 травня стало відомо, що в Одеському ТАВ ГДА Міноборони закінчено роботи щодо розбору завалів, прибирання приміщень, встановлення техніки, відроджується звичний робочий стан відділу.

9 травня під керівництвом заступника директора ГДА Міноборони **Олени Даценко** - начальника позаштатної пожежної служби, організовано роботу щодо збору вогнегасників, які є у приміщеннях ГДА Міноборони, з метою їх перезарядки. Теперішнє сьогодні значно змінило роботу із перезарядки вогнегасників. Не треба нікуди вирушати. А треба лише дочекатися мобільної лабораторії, яка все зробить на місці, прибувши на територію ГДА Міноборони. Нашій установі роботу з перезарядки вогнегасників організовує приватна компанія «Пожмастер», спеціалісти якої здійснюють роботу навіть з перевірки балонів на міцність, чи не мають вони пошкоджень тощо. Це дуже зручно і не треба, як у попередні роки, везти вогнегасники на перезарядку в іншу частину міста. Отже новий сервіс обслуговування значно скорочує час.

Про публікацію

10 травня 2024 р. в науково-практичному журналі «Архіви України» №1 (338) січень-березень за 2024 р. у розділі «Огляди джерел і документальні нариси» опублікована стаття авторів **Людмили Нецької, Василя Турчика** з назвою «**Презентація архівів засобами філателії : будівлі архівних установ, храми, замки**».

Ця стаття є лише частиною солідного матеріалу, який опрацьований директором ГДА Міноборони **Василем Івановичем Турчиком** та головним архівістом **Людмилою Миколаївною Нецькою**. У авторів є мрії про книжку, яка б вмістила все зібране, але час покаже. Поки що готується наступна частина публікації для подання в журнал.

Архівні документи свідчать

Травень відсилає нас до пам'ятної дати – **8 травня 1945 р.**, коли був підписаний Акт про беззастережну капітуляцію Німеччини. **8 травня** в Україні встановлено **День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні**. У ГДА Міноборони зберігаються деякі архівні свідченнями про події Другої світової війни.

07-05.1945 р.

Про рух військових частин **97 гв. стрілецької дивізії** в другому ешелоні при виконанні Дрезденської операції. Сторінка документу із графічними позначеннями, виконаними на кальці кольоровими олівцями. Із Матеріалів по історії частини.

ГДА Міноборони, Ф. 3367, оп. 35641, спр. 1. арк. 117.

1944 р

Про шкоду та збитки, заподіяні знищенням, руйнуванням та пошкодженням квартирного фонду Наркомату оборони по Смілянському гарнізону німецько-фашистськими загарбниками та їх спільниками. Зведена відомість, акти за березень 1944 р.

ГДА Міноборони, ф. 6079, оп. 49269, спр. 1. арк. 48-63

Про зміни у трудовому законодавстві

16 травня на ранковій нараді з начальниками структурних підрозділів ГДА Міноборони керівник архіву **Василь Турчик** проінформував присутніх про прийнятий Закон України №7731 «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України» щодо встановлення додаткових підстав розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця та деяких інших питань.

Зокрема доповнено ст. 41 Кодексу законів про працю України додатковими підставами розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця з окремими категоріями працівників за певних умов: **вчинення працівником, який працює на об'єктах державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави та/або об'єктах критичної інфраструктури, дій або його бездіяльності, які поза розумним сумнівом можуть відноситись до сприяння державі-агресору; невиконання працівником правил внутрішнього трудового розпорядку.**

Вводиться поняття «**правил поведінки на підприємстві, в установі, організації**» як додаткової складової правил внутрішнього трудового розпорядку. Відповідні Правила поведінки мають містити положення зокрема, про: надання працівниками інформації щодо наявних у них зв'язків з фізичними особами, місце постійного проживання, перебування (реєстрації) яких знаходяться на території держави-агресора або тимчасово окупованій території України; зобов'язання працівників про нерозголошення інформації з обмеженим доступом, зокрема інформації, що становить державну чи комерційну таємницю, а також умови роботи з конфіденційною інформацією. **Встановлення правил поведінки на підприємствах, в установах, організаціях, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави та/або об'єктах чи операторах критичної інфраструктури, є обов'язковими.** Закон вступить в силу через певний час після опублікування.

20 травня – День створення ГДА Міноборони

20 травня ГДА Міноборони України відзначив **32 річницю з дня створення**. Достатньо значний історичний відрізок часу, який характеризувався різними процесами, які у підсумку послужили становленню потужної архівної установи, що представляє військову галузь. Особовий склад ГДА Міноборони складається з колективу працівників, які працюють у Києві, з особового складу Львівського територіальних архівного відділу та Одеського територіального архівного відділу, які відповідно функціонують та працюють у Львові та Одесі.

20 травня до ГДА Міноборони прибула разом зі своїми помічниками Державний секретар **Людмила Дараган** (на лівій світлині), щоб привітати особовий склад з річницею та вручити відзнаки найкращим працівникам. У методичному залі зібрався увесь колектив ГДА Міноборони. За-

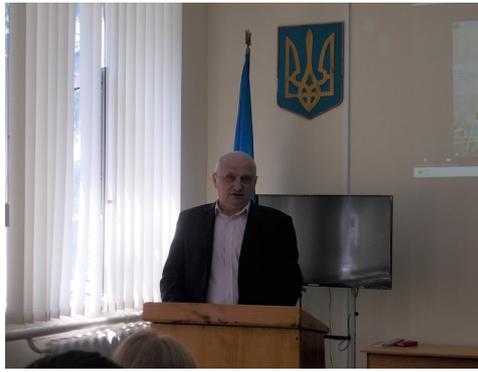
хід відкрив директор установи **Василь Турчик** (на світлині ліворуч) та звернувся до присутніх – вшанувати хвилиною мовчання загиблих захисників та захисниць України, всіх громадян України, що загинули в результаті російської агресії.

Потім очільник установи проголосив коротку доповідь про діяльність архіву

за 32 роки, назвав прізвища колишніх працівників, які залишили свій вагомий внесок у становлен-

ня ГДА Міноборони та тих працівників, які вже у теперішній час добросовісно виконують свої задачі на користь держави та її громадян.

На двох нижніх світлинах особовий склад у методичному залі на урочистостях з нагоди

32-ї річниці з Дня створення ГДА Міноборони.

20 травня – День створення ГДА Міноборони

На урочистостях був оголошений витяг з наказу Міністра оборони України (по особовому складу) від 01.05.2024 р. №646, в якому зазначено про те, що за значний внесок у справу розвитку, забезпечення життєдіяльності Збройних Сил України, зразкове виконання військового обов'язку та високий професіоналізм, проявлений в умовах збройної агресії російської федерації проти України та з нагоди 32-ї річниці з Дня створення ГДА Міноборони нагороджуються відзнаками Міністерства оборони України:

«Знак пошани»: Гришко Л. М., Мельничук О. М. ; медаллю **«За сприяння Збройним Силам України»:** Мілевська Т. В, Олійник І. В, Саврук І. Ф. (Львівський ТАВ); медаллю **«Хрест пошани»:** Гольцов Вячеслав Миколайович (начальник Львівського ТАВ), Кореняка В. М, Нейко А.В. (заст. начальника Одеського ТАВ); медаллю **«Захиснику України»:** Іванов Сергій Васильович (начальник Одеського ТАВ), Дудоріна Ю.Г. (заступник начальника Львівського ТАВ); медаллю **«За сприяння обороні»:** Боса Г.І, (Львівський ТАВ), Бруханська Н.П, Кириленко Н.В, Русяєв. В.І.; **Почесною грамотою Міністерства оборони України:** Белік О.М. (Одеський ТАВ), Войновська Л. В., Заводова Л.В. Луцишин О.Р. (Львівський ТАВ), Мерва Ю.О., Новікова Л.В, Шведов І.В. (Одеський ТАВ).

Також був оголошений наказ директора ГДА Міноборони від 14.05.2024 №84КП, в якому зазначалося про нагородження за особистий внесок у розвиток архівної справи у ЗС України, сумлінне виконання службових обов'язків, професійну майстерність та з нагоди 32-ї річниці з Дня створення ГДА Міноборони: **пам'ятним нагрудним знаком «Галузевий державний архів Міністерства оборони України»:** Вознюк Тетяну Володимирівну; **грамотою Галузевого державного архіву Міністерства оборони України:** Гапченко А.М, Дімітрову К.Ю. (Одеський ТАВ), Лук'янову Л.В. (Львівський ТАВ.), Островського Б.М. (Львівський ТАВ), Петренко О.Є., Сторожук М. М., Шостку О.В.

Окремі світлини про нагородження працівників пам'ятними відзнаками 20.05.2024

На світліні:

провідний архівіст відділу комплектування Мілевська Таїсія Василівна отримує відзнаку Міністерства оборони України, яку вручає Держсекретар Людмила Дараган

На світліні :

провідний архівіст відділу реставраційних та палітурних робіт Бруханська Неоніла Петрівна отримує відзнаку, яку вручає Держсекретар Людмила Дараган

На світліні:

провідний архівіст фондового відділу №1 Олійник Ірина Василівна отримує відзнаку, яку вручає Держсекретар Людмила Дараган

На світліні:

начальник відділу реставраційних та палітурних робіт Вознюк Тетяна Василівна, нагороджена пам'ятним нагрудним знаком «Галузевий державний архів Міністерства оборони України»

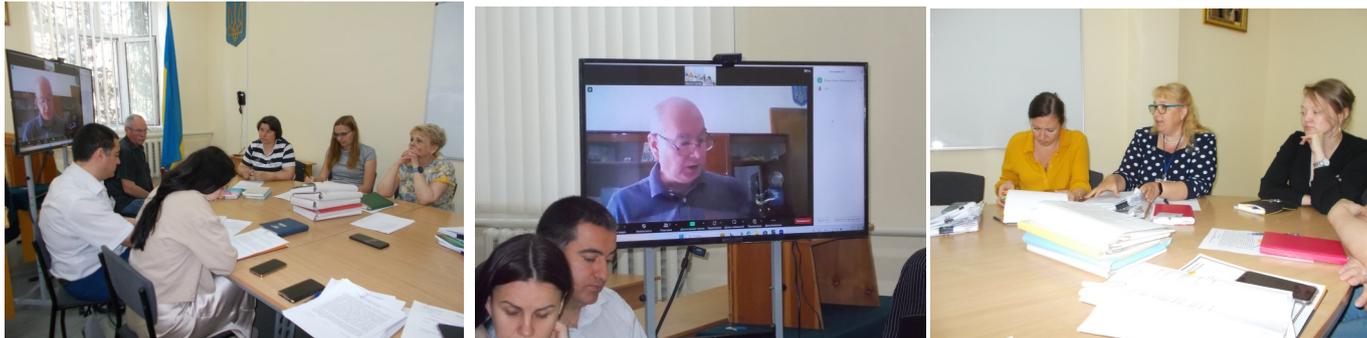

Про деякі новини та деякі моменти діяльності ГДА Міноборони

У Міністерстві оборони України плануються заходи із оптимізації діяльності структурних підрозділів, які призведуть до скорочення їх штатів. **21 травня** озвучена директором ГДА Міноборони на ранковій нараді цифра цього скорочення, дорівнює 2553 особи (посади). У свою чергу проблема торкнеться й ГДА Міноборони. Планується скорочення **29 посад у нашій установі**. Але за того навантаження (надходження запитів, архівних документів військових частин), працювати меншим складом буде нелегко. Очільник установи **Василь Іванович Турчик**, який має достатній досвід роботи на посаді керівника, пообіцяв не залишити це питання та пообіцяв спілкуватися з Державним секретарем, щоб переконати вже вище керівництво нашого відомства щодо недоцільності скорочення саме такої кількості людей.

22 травня надійшло доручення до ГДА Міноборони щодо уточнення даних у Територіальних центрах комплектування протягом 60 днів працюючих осіб, які є військовозобов'язаними, у зв'язку з набуттям чинності Закону про мобілізацію. Для такої процедури керівник установи дозволяє надати день працівнику, щоб відвідати ТЦК або виконати певні дії, скориставшись спеціальним застосунком через гаджет.

27 травня відбулося чергове засідання ЕПК ГДА Міноборони за участю (в режимі онлайн) членів комісій Львівського та Одеського територіальних архівних відділів .

На світлинці зліва: ліворуч **Юлія Мерва, Андрій Читецький, Сергій Чібасов** (забезпечував зв'язок в режимі онлайн з ТАВ-ми), голова ЕПК –**Оксана Халітова**, секретар ЕПК–**Вікторія Осадча, Ольга Александрова**; на середній світлинці: на екрані доповідь виголошує начальник Львівського ТАВ ГДА Міноборони **Вячеслав Гольцов**; на правій світлинці: ліворуч **Ірина Остапець, Тетяна Богдан, Олена Талько**.

Деякі цифри діяльності за підсумками роботи у травні 2024 р.

Перевірено наявність та стан справ:

у ФВ №1 (ГДА)– **826** справ /**9** фондів; у ФВ №2 (ГДА)– **317** справ /**1** фонд.

ЛТАВ–**179** справ/**2** фонди

У ФВ№1 –замінено архівні шифри на титульних аркушах **198** справ та на ярликах коробок

У ЛТАВ –замінено номери фондів на **143** коробок

Надходження запитів до ГДА Міноборони: ГДА –**1235** ЛТАВ –**180**, ОТАВ– **75**

Опрацьовано запитів соц./правового характеру: ГДА– **859** та підготовлено **909** арх. довідок;

ЛТАВ– **138** та підготовлено **175** арх. довідок; ОТАВ– **33** та підготовлено **34** арх. довідок.

Підготовка копій: ГДА – **64**.

Надано роз'яснень: у ГДА –**279**, ЛТАВ–**57**, ОТАВ–**14**.

Платні послуги для 1 особи –ЛТАВ, для **2** осіб– ОТАВ

Зустрічні перевірки ПФУ достовірності інформації архівних довідок: у ГДА – **17**, у ЛТАВ–**12**, в ОТАВ –**3**.

Забезпечення роботи користувачів: у ГДА– **21**, ЛТАВ –**2**, ОТАВ–**2**.

Проведено консультацій для представників в/ч (установ): ГДА –**52**, ЛТАВ–**7**; ОТАВ–**2**.

Переміщено з ОТАВ до ГДА **712** справ /**20** фонд

Прийнято до ГДА Міноборони **23** справи від **8** в/частин (установ) .

Прийнято на упорядкування з тер. проведення бойових дій **899** справ та **10726** окремих документів

Передано до архівосховища після упорядкування **397** справ.

Цифровий фонд користування збільшено на **51** справу– **18428** файлів.

Оцифровано **47** описів справ пост. терміну зберігання–**225** файлів

Реставрація документів: **157** справ/ **27316** аркушів.

Ремонтні та палітурні роботи **151** справ/**23691**аркушів.

Оправлення та підшивка документів **311** од.зб.

Реставрація коробок –**36**

Про окремі напрямки діяльності ГДА Міноборони

Новий місяць червень відчиняє двері літу, хоча і минулий травень був схожий, скоріше на літній, ніж на весняний період. Природа поспішає дарувати та милувати світ своїм різноманіттям барв. Хочеться радіти цьому, але ми повертаємося до реалій свого сьогодення—Україна проходить випробування страшною війною. В тій чи іншій мірі вона торкнулася всіх: хтось боронить рідну землю зі зброєю в руках, хтось подалі від фронту допомагає нашому війську ремонтом та виробництвом озброєння та інших засобів, які потрібні для життєдіяльності військових та ін. У свою чергу працівники ГДА Міноборони виконують свої задачі: приймаємо архівні документи, опрацьовуємо різноманітні запити, приймаємо користувачів в читальному залі для виконання ними службових завдань, упорядковуємо архівні документи ін. Також виконуємо завдання, які пов'язані із раціональним розміщенням документів в архівосховищах Галузевого архіву. Наказом директора ГДА Міноборони від 05.06.2024 р. №20 визначено переміщення з Одеського територіального архівного відділу ГДА Міноборони документів фонду №4166 (Навчальний центр спеціального зв'язку ЗС України) на зберігання до архівосховища ГДА Міноборони (у м. Києві).

Про запобігання та виявлення корупції

На адресу ГДА Міноборони надійшов лист Департаменту з питань запобігання та виявлення корупції Міністерства оборони України щодо проходження цивільним персоналом Міністерства оборони України Онлайн-курсу, розробленого експертами Програми НАТО по зміцненню доброчесності (NATO VI). Він дає загальні знання щодо виховання доброчесності та належного врядування країн-членів НАТО, а Україна реалізовує стратегічний курс щодо набуття повноправного членства у Євросоюзі та НАТО.

Про ознайомлення із розпорядженням КМУ

Опубліковано Розпорядження Кабінету Міністрів України від **07.06.2024 р.**, в якому, зокрема, наголошується: «У зв'язку з надзвичайною ситуацією в енергетичній системі, спричиною збройною агресією Російської Федерації проти України: Міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади, обласним та Київській міській державним адміністраціям (військовим адміністраціям) Секретаріату Кабінету Міністрів України **забезпечити у період до 31 грудня 2024 р. економію електричної енергії у приміщеннях** зазначених органів та підприємствами, установами, організаціями, що належать до сфери їх управління...**шляхом припинення використання кондиціонерів повітря, зовнішнього освітлення будівель та прилеглої території...**». У Розпорядженні також зазначається, що «заходи економії енергії, передбачені цим розпорядженням, не застосовуються до електричної енергії, яка виробляється на власних енергогенеруючих установках споживачів для їх власних потреб».

Про вебсайт ГДА Міноборони

Завершено роботу щодо створення вебсайту ГДА Міноборони прийняттям рішення заступника Міністра оборони з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифрофізацій щодо **розміщення вебсайту ГДА Міноборони на домені Міноборони** під

Про новітній рід військ

У Києві презентували новітній рід військ. Як повідомив перший заступник міністра оборони України генерал-лейтенант Іван Гаврилюк 11.06.2024 у розділі «Новини» на сайті Міноборони, **Україна стала першою країною, що створила новітній рід військ – Сили безпілотних систем** (Сили безпілотних систем створені 7 травня відповідно до Указу Президента України). Новий рід військ дозволить у подальшому, як заявив перший заступник міністра оборони, **«наносити ураження противнику на всю можливу глибину: від наших бойових порядків і аж до Уралу»**. Символом нового роду військ стала ластівка, створена нейромережею. За задумом командування, ластівка є одним з найшанованіших символів в українській культурі, який означає звістку про перемогу. Джерело: <https://www.mil.gov.ua/news/2024/06/11/>

Архівні документи свідчать

Деякі події військової історії залишилися у минулому, але вони викликають інтерес з погляду і теперішнього часу.

Березень 1961 р.

Про організацію курсів з підготовки до вищих навчальних закладів військовослужбовців строкової служби. Наказ міністра оборони СРСР від 14 березня 1961 р. №52.
Ф. 4370, оп. А1П, спр. 121.

Червень 1963 р.

Про проведення у Матвіївській затоці* першості УРСР з веслування на байдарках і каное. Наказ військам начальника штабу Київського військового округу від 11.06.1963 р. №75.

* затока Дніпра, розташована на Трухановому острові за потікоспрямовуючою косою, що була насипана на острові в кінці 19 ст. (довжина бл. 2 км).

Ф. 10. оп. 35022, спр. 3, арк. 170-171.

Травень 1992 р.

План заходів з підготовки ЗС України до реалізації Договорів про скорочення озброєння та зміцнення мір довіри в Європі, лист узгодження плану заходів. Доповідь від 21.05.1992 р. начальника ГШ ЗСУ.

ГДА Міноборони, ф. 3657, оп. 18640. спр. 8, арк. 16-34.

Грудень 1992 р.

Про важке становище військової промисловості України. Доповідь начальника Озброєння ЗС України від 22.12.1992 р.

ГДА Міноборони, ф. 3657, оп. 18640. спр. 7, арк. 195-196.

Червень 1993 р.

Про українсько-американські переговори щодо надання нашій державі допомоги у ліквідації стратегічних наступальних озброєнь. Доповідь НГШ від 28.06.1993 р. №112/868.

ГДА Міноборони, ф. 3657, оп. 20593, спр. 5, арк. 145.

Квітень 2001 р.

Про введення в дію Курсу бойової підготовки армійської авіації на вертольотах Сухопутних військ ЗС України. Наказ заступника міністра оборони України від 27.04.2001 р. №81

ГДА Міноборони, ф. 4145, оп. 44624, спр. 4, арк. 64-212.

Про документи з Одеського ТАВ ГДА Міноборони

13-16 червня директор ГДА Міноборони **Василь Турчик**, заступник директора ГДА Міноборони (з архівної роботи) **Олена Талько**, заступник директора ГДА Міноборони (з питань використання інформації) **Оксана Халітова** перебували у відрядженні з метою переміщення архівних документів з Одеського ТАВ до ГДА Міноборони в Київ. Працівники ОТАВ підготували, а відряджені особи забезпечили перевезення та прибуття до Києва 334 одиниць зберігання (справ) спільного архівного фонду №4166

Про питання передачі документів із ГДА Міноборони

17 червня заступник директора ГДА Міноборони (з питань використання інформації) **Оксана Халітова** брала участь у засіданні Центральної експертно-перевірної комісії. На засіданні ЦЕПК розглянуто питання про Перелік документів, що планується передати із ГДА Міноборони до ГДА Українського інституту Національної пам'яті (документи фондів репресивних органів). ЦЕПК погодила Перелік і у найближчий час ГДА Міноборони здійснить передачу відібраних документів фондів репресивних органів на зберігання до ГДА Українського інституту Національної пам'яті.

Про презентацію виставки

ГАЛУЗЕВИЙ ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ
УКРАЇНИ

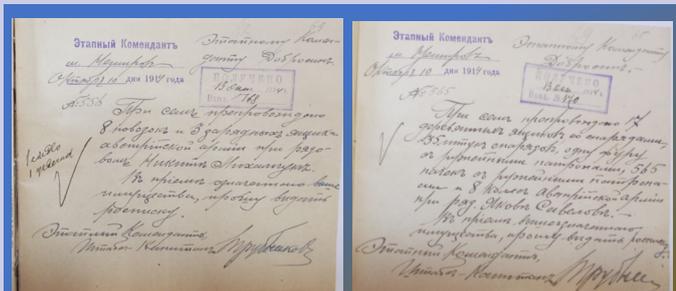
ПЕРША СВІТОВА ВІЙНА: АРХІВНІ СВІДЧЕННЯ

ДОКУМЕНТАЛЬНА ВИСТАВКА
2024 рік

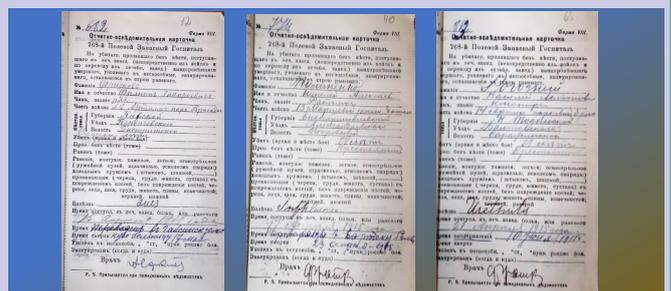
Головний архівіст Людмила Нецька 19 червня презентувала у методичному класі особовому складу ГДА Міноборони матеріали документальної виставки з назвою «Перша світова війна: архівні свідчення». У 2024 р. минає 110 річниця з дня початку Першої світової війни. Головний архівіст підготувала 67 фотокопій аркушів документів, які були продемонстровані на 39 слайдах. Документи охоплюють період від 1914 до 1918 рр, коротко

відображають хід бойових дій на окремих ділянках фронту, знайомлять із прізвищами персоналій; висвітлюють тему військовополонених, окремі документи характеризують процес українізації війська, який розпочався у 1917 р.

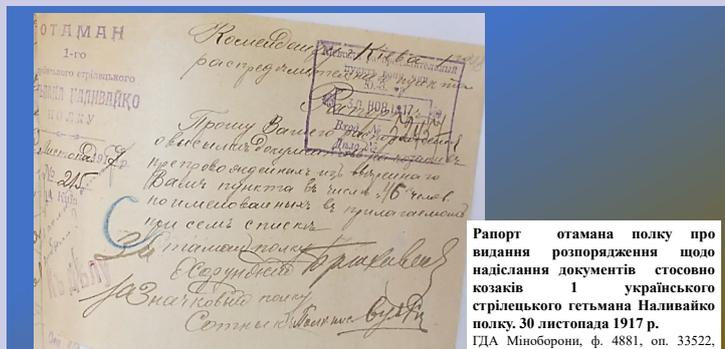
Деякі світлини слайдів виставки

Про предмети озброєння та військове майно, що супроводжували рядові Нікіта Міхалчук та Яків Савелов з етапу м. Немирів до етапу с. Добрині Супровідні листи. 10 жовтня 1914 р. ГДА Міноборони, ф. 4957, оп. 33784, спр. 2, арк. 67, 69.

Звітно-ознайомлювальні картки, видані 268 польовим запасним шпиталем, стосовно рядового Фружова Филипа Захаровича, ратника Пилипенка Миколи Олексійовича, каноніра Рогозного Василя Антоновича. 15-17 квітня 1915 р. ГДА Міноборони, ф. 5143, оп. 34040, спр. 2, арк. 12, 40, 65.

Репорт отамана полку про видання розпорядження щодо надіслання документів стосовно козаків 1 українського стрільцького гетьмана Наливайко полку. 30 листопада 1917 р. ГДА Міноборони, ф. 4881, оп. 33522, спр. 149, арк. 48.

Про нову систему планування OKR

Директор ГДА Міноборони Василь Турчик на ранковій нараді з керівниками структурних підрозділів архіву 25 червня оголосив про те, що у Міністерстві оборони України буде діяти нова система планування. Система планування заснована на методології OKR (це система управління, постановки цілей та досягнення результатів) або цілі завжди амбітні. Ключові результати завжди вимірювані. У Міністерстві оборони України відбулася презентація OKR. Системою OKR користуються багато світових компаній. В Україні ця система управління застосовується у Національному агентстві з питань запобігання корупції. У Міністерстві оборони буде застосовуватися квартальне планування та відповідне звітування.

Як це буде відбуватися у ГДА Міноборони покаже час, але будемо вчитися, щоб йти в ногу з часом та впроваджувати все корисне для досягнення цілей.

Засідання ЕПК 26 червня 2024 р.

Під головуванням **Оксани Халітової** (голова ЕПК), за участі **Вікторії Осадчої**, (секретар ЕПК) членів ЕПК: Ірина Остапець, Олени Талько, Людмили Нецької, Ольги Александрової, Надії Давидюк, Тетяни Богдан, Сергія Іванова (Одеський ТАВ), Вячеслава Гольцова (Львівський ТАВ), запрошених: Олени Карлової, Алли Овсійчук, представників Управління житлового забезпечення Головного управління капітальних вкладень: Андрія Шеффера та Ольги Дзюбенко відбулося чергове

планове засідання ЕПК ГДА Міноборони. Першим питанням розглянуто питання виключення з описів справ постійного зберігання документів Головного управління капітальних вкладень за період 2020-2024 рр. Була заслухана доповідь представника Головного управління капітальних вкладень, який разом із колегою пояснили свою позицію. Членами ЕПК прийнято рішення із врахуванням думки доповідачів. Інші питання порядку денного стосувалися розгляду перероблених розділів річних описів справ, актів про виділення для знищення документів не внесених до НАФ (довіді начальників фондових відділів, начальників Львівського та Одеського територіальних архівних відділів. ГДА Міноборони), питання поповнення архівних зібрань науковими працями з технічної тематики (довіді начальника відділу комплектування). **На верхніх світлинах:** члени ЕПК та запрошені обговорюють питання, винесені на розгляд засідання; **на нижніх світлинах:** ліворуч начальник Одеського ТАВ **Сергій Іванов** (в режимі онлайн-конференції), праворуч начальник Львівського ТАВ **Вячеслав Гольцов** (в режимі онлайн-конференції).

Про внесення зміни до Типової інструкції з діловодства в міністерствах, інших центральних та місцевих органах виконавчої влади

Опублікована постанова Кабінету Міністрів України від 28 червня 2024 р. №750.

Цією постановою вносяться зміни до пункту 46 **Типової інструкції з діловодства в міністерствах, інших центральних та місцевих органах виконавчої влади**, затвердженої постановою КМУ від 17 січня 2018 р. №55 «Деякі питання документування управлінської діяльності». Абзац шостий викладений в наступній редакції: «У кінці під текстом додатка нормативно-правового характеру (положення, інструкції, правила, порядку тощо), який затверджується розпорядчим документом, проставляється риска, що свідчить про його закінчення, або підпис керівника структурного підрозділу установи».

Архівні документи свідчать

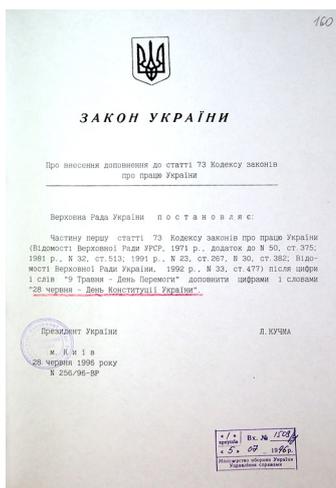
21 червня 1862 р.

Виписка із річного кошторису 1862 р. щодо капітальних робіт у шпитальних будівлях Київської фортеці.

ГДА Міноборони, ф. 4991, оп. 33855, спр. 6.

28 червня – День Конституції України

День Конституції України – єдине державне свято, закріплене в самій Конституції (у статті 161 зазначено: «День прийняття Конституції України є державним святом – Днем Конституції України»).

До речі, до 1996 р. в незалежній Україні використовували Конституцію Української Радянської Соціалістичної Республіки. Ухвалення Конституції України закріпило правові основи незалежної України, її суверенітет і територіальну цілісність, також сприяло підвищенню міжнародного авторитету держави на світовій арені. **Цікавий факт.** Україна була останньою з колишніх радянських республік, яка ухвалила нову Конституцію. Конституція України складається зі **161** статті, **які зібрані у 14 розділів**, останній розділ «Перехідні положення» **при цьому має номер XV**, оскільки розділ VII («Прокуратура») було виключено Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)». Тексту Конституції передує Преамбула. Збройним Силам України присвячена **стаття 17**, а в **статті 65** зазначено: «**Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України**».

ГДА Міноборони у ф. 3697, оп. А1П, спр. 6, арк. 160. На світлині документ – фотокопія примірника

Закону України від 28 червня 1996 р. №256/96 Про внесення доповнення до статті 73 Кодексу законів про працю України, де йде мова про нове свято **28 червня – День Конституції України**.

Сьогодні наші Сили оборони захищають конституційні цінності: суверенітет, державність України, права, свободи громадян та й саме наше фізичне існування. Конституція України – це той важливий документ, який підтверджує існування нашої держави, яка не зважаючи на страшні випробування війною, є і завжди буде. Медаллю Запорізького ОТЦК та соціальної підтримки нагороджений директор ГДА Міноборони **Василь Турчик** з нагоди Дня Конституції, про що зазначено у Вітальній адресі-подяці (світлина праворуч).

Деякі цифри діяльності за підсумками роботи у червні 2024 р.

Перевірка наявності справ: **1052** од. зберігання (ФВ №1-**608** од. зб.; ФВ.№2 – **227** од. зб; ОТАВ –**39** од.зб. ; ЛТАВ **178** од. зб.
Перероблення описів фондів: (ФВ №2 – **2** фонди /**40** описів); ОТАВ (**4** фонди /**9** описів).
У ЛТАВ –замінено номери фондів на **136** коробках .
Надходження запитів до ГДА Міноборони: ГДА –**1433**, ЛТАВ –**195**, ОТАВ– **152**.
Опрацьовано запитів соц./правового характеру: ГДА– **1002** та підготовлено **1063** арх. довідок; ЛТАВ– **143** та підготовлено **174** арх. довідок; ОТАВ– **83** та підготовлено **104** арх. довідок.
Підготовка копій: ГДА – **72**, ОТАВ–**5**.
Надано роз'яснень: ГДА –**255**, ЛТАВ–**59**, ОТАВ–**74**.
Платні послуги: для **8** осіб–ГДА, для **3** осіб– ОТАВ.
Зустрічні перевірки ПФУ достовірності інформації архівних довідок: у ГДА – **22** архівні довідки, у ЛТАВ– **1** архівна довідка, в ОТАВ –**4** архівні довідки
Забезпечення роботи користувачів: у ГДА– **18**, ЛТАВ –**2**, ОТАВ–**2**.
Проведено консультацій для представників в/ч (установ): **54**.
Прийнято з ОТАВ до ГДА **703** справи /**49** фондів.
Прийнято до ГДА Міноборони **160** справ від **4** в/частин (установ).
Прийнято справ з тер. проведення бойових дій **901** справа та **1766** окремих документів.
Прийнято на договірних засадах **265** од. зберігання.
Прийнято до ЛТАВ **1** справа від **1** в/частини.
Прийнято до ГДА **17** пакувань від **4** в/частин.
Передано до архівосховища після упорядкування **772** од. зберігання.
Цифровий фонд користування збільшено на **53** справу– **21258** файлів.
Оцифровано **28** описів справ пост. терміну зберігання–**145** файлів
Реставрація документів: **143** справ/ **20684** аркушів.
Ремонтні та палітурні роботи **189** справ/**28922** аркушів.
Оправлення та підшивка документів **332** од. зберігання.
Брошування **332** од. зберігання.

Про деякі напрямки діяльності

1 липня 2024 р. на ранковій нараді з начальниками відділів директор установи **Василь Турчик** акцентував увагу присутніх на окремих напрямках роботи, а саме: наголосив на витяг з протоколу Державної архівної служби України щодо організації передавання архівних документів із ГДА Міноборони до Галузевого державного архіву Українського інституту Національної пам'яті. Директор зазначив, що архівні документи будуть підготовлені для передавання і запаковані для перевезення у мішки. Також зазначив про те, що поступово налагоджується робота у відділенні використання інформації та науково-довідкового апарату у напрямку забезпечення роботи користувачів, однак необхідно також приділити увагу і іншим задачам, які покладаються на відділення-каталогам. Залишається не вирішеним питання заповнення вакансій в архівній установі. Але щодо виконання поставлених завдань перед нами, то їх необхідно виконувати тією кількістю особового складу, що є у наявності. Щодо пожежної безпеки, то це питання є надзвичайно важливим. Нинішнє літо достатньо спекотне. Температура повітря перевищує позначку +30°C та більше. Необхідно слідкувати у приміщеннях за приладами, вимикати обладнання тощо, з метою недопущення надзвичайних випадків, загалом дотримуватися правил пожежної безпеки. Керівник установи навів приклад, коли на філії спрацювала пожежна сигналізація, але насправді нічого загрозового не сталося.

Про зміни до Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи»

03.07.2024 р. директор ГДА Міноборони **Василь Іванович Турчик** на ранковій нараді наголосив на тому, що вносяться зміни до Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи». Зміни виникли на підставі того, що внесені зміни до Закону – «Про особливості припинення державних підприємств за рішенням фонду державного майна України» (Закон №3037-IX від 11.04.2023 р.) на підставі прийнятого Закону №3683-IX від 08.05.2024 р. Ним визначається: «Внести зміни до таких законів України: 1) частину четверту статті 31 Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи»...після слів «ліквідаційною комісією (ліквідатором)» доповнити словами «комісією з організації або керуючим припиненням (у разі припинення державних підприємств відповідно до порядку, встановленого Законом України « Про особливості припинення державних підприємств за рішенням Фонду державного майна України». Стосується питання передавання документів, які нагромадилися за час діяльності підприємств, правонаступникам.

Про результати заслуховування в Міноборони

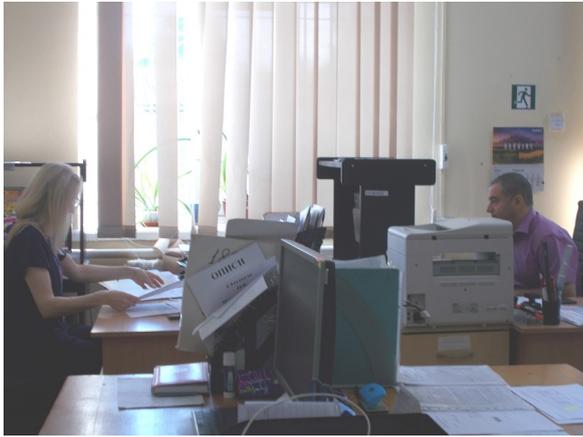
Директор ГДА Міноборони повідомив про результати заслуховування в Міністерстві оборони України державним секретарем Міноборони керівників департаментів, управлінь, у тому числі і ГДА Міноборони на предмет діяльності структурних підрозділів. Зауважень на адресу нашої установи не було, загалом, діяльність оцінюється позитивно. Державний секретар **Людмила Дараган** подякувала керівникові ГДА Міноборони за співпрацю.

Закон «Про застосування англійської мови в Україні»

Набув чинності Закон України від 28.06.2023 р. №9432 «Про застосування англійської мови в Україні», крім деяких положень, визначених в Розділі II Закону. Метою Закону є сприяння забезпеченню застосування англійської мови як однієї з мов міжнародного спілкування на всій території України у публічних сферах суспільного життя, визначених цим Законом.

У статті 9. «Англійська мова у сфері культури» у 2 пункті зазначається: «Інформація про музейні предмети, музейні колекції та музейні зібрання, документи **Національного архівного фонду**, що демонструються в державних та комунальних музеях, архівних установах, та на виставках, поряд з державною мовою подається також англійською мовою».

Визначається деякий час на оволодіння англійською мовою.

Про відділення використання інформації та н. д-а.

У відділенні використання інформації та науково-довідкового апарату працюють працівники, які не так давно прийшли на роботу в ГДА Міноборони. До цього часу лише **Андрій Читецький** (на світлині праворуч) має більший досвід роботи та виконує обов'язки начальника відділення. Нове поповнення – **Алеся Запорожченко** (на світлині ліворуч) та **Надія Позднякова** поки що набираються досвіду, але серйозно і відповідально ставляться до своїх обов'язків, виконують визначені відділенню задачі, серед яких – забезпечення роботи користу-

вачів у читальному залі ГДА Міноборони з архівними документами, що зберігаються у фондах архіву. Деякі користувачі у Книзі відгуків та побажань залишили в ній записи про гарне обслуговування, оперативність, ввічливість, професіоналізм працівників відділення.

5 липня на тему «Забезпечення режиму секретності під час відвідування користувачів ГДА Міноборони» з вивченням правил пропускового режиму організовано та проведено інструкторсько-методичне заняття начальником режимно-секретного відділення **Оленою Карловою** з працівниками відділення використання інформації та науково-дов. апарату.

Про заняття з кібербезпеки

9 липня з особовим складом ГДА Міноборони проведено заняття у методичному класі на тему: «Дотримання особистої безпеки, інформаційної кібербезпеки під час виконання службових обов'язків». В умовах, коли йде війна, ворог не припиняє свою роботу на інформаційному фронті, маючи достатні ресурси для такої роботи. На занятті працівники дізналися багато такого, чому раніше не зовсім приділялося достатньої уваги. Акцент був зроблений на гаджети, які є у кожного у теперішній час. Були надані поради, як захищати облікові записи у різних застосунках, соціальних мережах. Також звернено увагу на нормативні документи, якими керуються працівники при роботі з інформацією: Закон України «Про інформацію», Закон України «Про державну таємницю», Постанова КМУ від 18.12.2013 №939, та яка має місце відповідальність у разі порушення законодавства України про інформацію, а також надані відповідні рекомендації стосовно дотримання кібергігієни під час виконання службових обов'язків.

Про стелажне обладнання

Актуальними та першочерговими питаннями для ГДА Міноборони залишаються – питання забезпечення стелажним обладнанням, у зв'язку із надходженням великої кількості архівних документів та збільшення відповідно площі, де можна розмістити його. Керівництво установи докладає відповідних зусиль для позитивного вирішення таких питань. У першу чергу, необхідні кошти для придбання стелажів. ГДА Міноборони готував клопотання для фінансових органів Міноборони. Питання вирішено позитивно і Департамент фінансів віддав заявку на 280 тисяч грн. для закупівлі стелажів. Буде проведений тендер з метою визначення фірми, яка виготовить стелажі на таку суму. У той же час на філії у підвальному приміщенні обладнані додаткові місця для тимчасового зберігання архівних документів. Керівництво ГДА Міноборони намагається вирішити проблему забезпечення архіву додатковими приміщеннями за межами тих містечок, де розміщуються його фонди, але поки що позитивного вирішення немає. І де зберігати архівні документи військових частин, які перебували у зоні бойових дій залишається відкритим, але не зважаючи на це історичні свідчення необхідно зберегти для майбутніх поколінь.

Архівні свідчення

ГДА Міноборони зберігає архівні свідчення різних історичних періодів. Нижче деякі приклади знахідок у архівних фондах

1852 р.

Формулярні списки про службу та гідність військовослужбовців 2 -го саперного батальйону Київського військового округу.

ГДА Міноборони, ф. 5300, оп. 35165, спр. 23.

Липень-вересень 1908 р.

Листування із слідчим Київського окружного суду у справі по притягненню фельдшера Лисенка , який обвинувачується у знищенні документів.

ГДА Міноборони, ф. 5156 , оп. 34082, спр. 178.

1914 р.

Інструкція для подолання штучних перешкод у польовій війні.

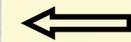
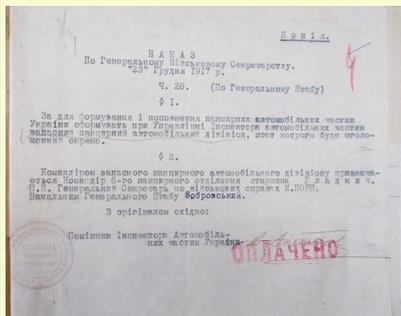
ГДА Міноборони, ф. 5164, оп. 34092, спр. 5.

1915 р.

Справа про прилад «саморухоме ядро», що винайшов Г. Опанасенко.

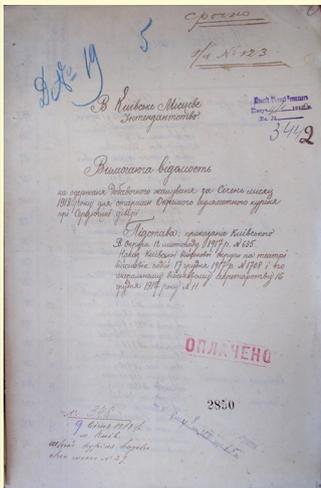
ГДА Міноборони, ф. 5164, оп. 34092, спр. 22.

1917 р.

Про сформування запасного панцирного автомобільного дивізіону задля поповнення панцирних автомобільних частин України. Наказ по Генеральному військовому секретарству від 23 грудня 1917 р. Копія.

ГДА Міноборони, фонд 4869 (Управління Київського місцевого інтенданта на театрі воєнних дій), опис. 33477, спр. 30. арк. 5

1918 р.

Вимогаюча відомість на одержання додаткового жалування за січень 1918 р. для старшин Окремого кулеметного куріня при Сердюцькій дивізії.

ГДА Міноборони, ф. 4869, оп. 33477, спр. 30. арк. 10.

Довідка: Сердюцькі дивізії були створені урядом гетьмана Павла Скоропадського, формувалися переважно із заможного селянства Лівобережжя України. Під час повстання проти гетьмана деякі частини Сердюцьких дивізій перейшли на сторону Директорії, з них частина увійшла пізніше до складу Осадного корпусу січових стрільців.

Про деякі питання діяльності ГДА Міноборони

Закуплений та налаштований до роботи персональний комп'ютер для обслуговування програми бухгалтерського обліку ISPRO.

Здійснено налаштування сервера ГДА з хмарним сховищем для зберігання інформації (вивільнення пам'яті основного сервера ГДА Міноборони).

Надіслано до Державної архівної служби України Звіт про виконання Програми оцифрування архівних інформаційних ресурсів на 2022-2025 рр. за перше півріччя 2024 р.

Передано до ГДА Українського Інституту національної пам'яті 1956 од. зберігання/ з 31 фонду архівних документів репресивних органів.

Щодо схвалення проєктів нормативних документів

31 липня, як повідомляє Державна архівна служба України, схвалено нормативно-методичною комісією Укрдержархіву проєкти наказів Мінюсту:

«Про внесення змін до деяких наказів Міністерства юстиції України щодо удосконалення доступу та користування документами Національного архівного фонду;

«Деякі питання надання платних послуг архівними установами»;

«Про внесення змін до Типового положення про комісію з контролю за наявністю, станом та розшуком документів Національного архівного фонду»;

«Про внесення змін до Положення про умови зберігання документів Національного архівного фонду»;

«Про затвердження Положення про Галузевий державний архів Державної прикордонної служби України»

Про участь у стажуванні реставраторів

31 липня 2024 р. працівники відділу реставраційних та палітурних робіт ГДА Міноборони: **Тетяна Вознюк** (начальник відділу, на світліні 5 праворуч), реставратори архівних та бібліотечних матеріалів **Наталія Микитюк** та **Галина Іколович** (на світліні 4 та 3 відповідно) брали участь у стажуванні реставраторів державних архівів України на базі Державного центру збереження документів Національного архівного фонду. Програма стажування включала ознайомлення з теоретичними засадами консерваційно– реставраційного і брошурувального – палітурного оброблення документів, з метою надання можливості кожному учаснику застосувати набуті знання на практиці.

Деякі цифри діяльності за підсумками роботи у липні 2024 р.

Перевірка наявності справ: (ФВ.№2 – **41** од. зб; ЛТАВ **176** од. зб.

Перероблення описів фондів: (ФВ №1– **1** фонд **15** описів ; ФВ №2 – **3** фонди /**66** описів); ЛТАВ (**2** фонди /**4** описів);

Надходження запитів до ГДА Міноборони: ГДА –**1107**, ЛТАВ –**186**, ОТАВ– **95**.

Опрацьовано запитів соц./правового характеру: ГДА– **820** та підготовлено **854** арх. довідок; ЛТАВ– **168** та підготовлено **194** арх. довідок; ОТАВ– **84** та підготовлено **92** арх. довідок.

Підготовка копій: ГДА – **48** ОТАВ–**1**.

Надано роз'яснень: ГДА –**72**, ЛТАВ–**33**, ОТАВ–**34**.

Платні послуги: для **4** осіб–ГДА.

Зустрічні перевірки ПФУ достовірності інформації архівних довідок:

у ГДА – **10** архівних довідок, у ЛТАВ– **2** арх. дов., в ОТАВ –**2** арх. довід.

Забезпечення роботи користувачів: у ГДА– **18**, ЛТАВ –**2**, ОТАВ–**2**.

Проведено консультацій для представників в/ч (установ): **73**

Прийнято з ОТАВ до ГДА **184** справи /**40** фондів.

Прийнято: до ГДА Міноборони **136** справ від **6** в/частин (установ); до ЛТАВ **63** справи від **1** в/част, до ОТАВ **54** справи від **2** в/частин.

Прийнято справ з тер. бойових дій **860** справ та **1789** окремих документів.

Прийнято на договірних засадах **149** од. зберігання.

Передано до архівосховища після упорядкування **203** од. зберігання.

Цифровий фонд користування збільшено на **115** справ– **18185** файлів.

Оцифровано **29** описів справ пост. терміну зберігання–**143** файлів

Реставрація документів: **113** справ/ **20142** аркушів.

Ремонтні та палітурні роботи **182** справ/**23398** аркушів.

Оправлення та підшивка документів **295** од. зберігання.

Брошування **295** од. зберігання.

Про перевезення документів

1 серпня із Одеського ТАВ ГДА Міноборони були привезені до Києва **83** коробки з архівними документами у результаті відрядження за ними директора – **Василя Турчика**, начальника відділу супроводження інформаційних систем та безпеки інформації **Сергія Чібасова**, водія **Василя Русяєва**. Силами працівників відділу комплектування документи перевірені. Планується їх розміщення у сховищах №6 та №5.

Про нормативний документ

6 серпня 2024 р. наказом Міністерства юстиції України, Міністерства закордонних справ України від 31 липня 2024 року № 2291/5/289, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05 серпня 2024 року за № 1187/42532 **затверджено Зміни до Інструкції про порядок витребування документів соціально-правового характеру для громадян України, іноземців та осіб без громадянства**. Прийняття цього наказу забезпечило приведення Інструкції про порядок витребування документів соціально-правового характеру для громадян України, іноземців та осіб без громадянства у відповідність до чинного законодавства та унормування проставлення Міністерством юстиції України апостилю на архівних документах за допомогою електронного сервісу. Змінами до Інструкції визначено, що державними архівами у разі невиявлення витребуваних відомостей оформлюється «Інформаційна довідка» з дати затвердження Змін до Інструкції державними архівами оформлюється «Інформаційна довідка», зразок якої наведений у новій редакції Додатку 8 до Інструкції. В обов'язковому елементі архівної довідки, – **підставі для її оформлення, відтепер не дозволяється використання будь-яких скорочень**. Наприклад: «Підстава: фонд 486, опис 1, справа 20, аркуш 18».

Джерело <https://archives.gov.ua/ua/2024/08/06/>

Засідання ЕПК

7 серпня 2024 р. за участю голови ЕПК **Оксани Халітової**, секретарі ЕПК **Вікторія Осадчої**, членів ЕПК : **О. Александрової, Н. Давидюк, Ю. Мерви, В. Гольцова** (Львівський ТАВ), **С. Іванова** (Одеський ТАВ), **Т. Богдан, О. Карлової, Л. Нецької,**

А. Читецького були розглянуті та обговорені **14** питань порядку денного, оскільки в минулому місяці комісія не проводила засідання. До порядку денного були внесені питання розгляду актів про виділення для знищення документів, не внесених до НАФ (ФВ №1, ФВ№2, відділ упорядкування, ОТАВ); розгляд перероблених річних розділів описів справ (ФВ. №1, ФВ №2, ЛТАВ та ОТАВ ГДА Міноборони). Також розглядалися номенклатури справ фондоутворювачів, що перебувають у зоні комплектування ГДА Міноборони, описи та акти про вилучення для знищення документів, не внесених до НАФ; питання поповнен-

ня архівних зібрань ГДА Міноборони науковими працівниками з технічної тематики. На верхній світлинці: перша ліворуч **О. Халітова, В. Осадча, О. Александрова, Т. Богдан**. Нижня світлина ліворуч: **Ю. Мерва, О. Карлова, Н. Давидюк**. Нижня світлина праворуч: **А. Читецький**.

Про форму звітності

8 серпня директор ГДА Міноборони **Василь Іванович Турчик** на ранковій нараді з начальниками структурних підрозділів оголосив про встановлену форму звітності у Міноборони, відповідно якої структурні підрозділи Міноборони та ГДА Міноборони, у тому числі, мають надавати відомості щодо виконання завдань та планування завдань на наступний звітний період. Таким чином начальники відділу заповнюють форму та передають її заступнику директора **Олені Даценко**, яка на підставі наданих даних складає узагальнений звіт з відповідними показниками за визначений щотижневий період.

Про продовження строку дії воєнного стану в Україні

9 серпня 2024 р. в газеті «Урядовий кур'єр» опублікований Закон України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні». Відповідно до пункту 31 частини першої статті 85 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану Верховна Рада України ПОСТАНОВЛЯЄ: 1. Затвердити Указ Президента України від 23 липня 2024 року №469/2024 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні». В Указі визначено: «з 05 годин 30 хвилин **12 серпня 2024 року** строком на **90 діб**».

Моменти життєдіяльності ГДА Міноборони

7-9 серпня 2024 р. начальник РСВ **Олена Карлова** перебувала у відрядженні в Одеському територіальному відділі ГДА Міноборони з метою перевірки стану режиму охорони державної таємниці та надання методичної допомоги з питань ведення таємного діловодства та нею складено акт.

9 серпня 2024 р. **Читецький Андрій Сергійович** призначений наказом директора начальником відділення використання інформації та науково-довідкового апарату.

15 серпня 2024 р. був останнім робочим днем провідного архівіста відділу обробки запитів **БОЙКО Лідії Григорівни** – працівниці ГДА Міноборони, стаж роботи якої веде свій відлік ще від **16 жовтня 1978 р.**, коли вона була прийнята на роботу в архів штабу Київського військового округу, згодом постав Центральний, пізніше Галузевий державний архів Міноборони, а це більш, ніж **45 років** праці на користь архівної справи та держави. Керівництво ГДА Міноборони висловило вдячність Лідії Григорівні за багаторічну та добросовісну працю, професіоналізм, людські якості: товарищескість, доброзичливість, вміння працювати в колективі. Їй була вручена Грамота ГДА Міноборони, а також виловлені від усього колективу побажання у подальшому житті за межами установи – здоров'я, бадьорості, усіляких гарантій. На світлинах: ліворуч – заступник директора ГДА Міноборони **Олена Даценко** вручає Грамоту ГДА Міноборони **Лідії Григорівні Бойко**; на світлині праворуч – голова профспілки **Тетяна Богдан** висловлює слова вдячності **Лідії Григорівні** як члену профспілки.

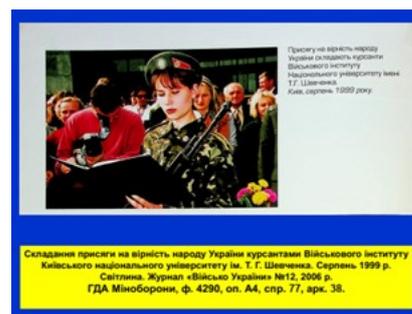
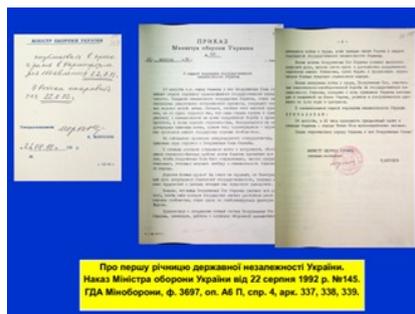

лює слова вдячності **Лідії Григорівні** як члену профспілки.

Не завадить знати

У черговому номері журналу **Архіви України** за 2024 р. Випуск **2 №339 (квітень-червень)**, вміщено статтю авторів **С. Кулешов, В. Бойко** «**Робота архівних установ в умовах дії особливих правових режимів**»: **дискусійні нотатки укладачів методичних рекомендацій**. Стаття висвітлює проблемні питання, щодо змісту методичних рекомендацій «**Робота архівних установ в умовах дії особливих правових режимів**». Питання у формі зауважень і пропозицій були висловлені рецензентами архівних установ, що мають досвід евакуації та /або знаходяться у прифронтовій зоні. У статті автори зафіксували основні зауваження і пропозиції рецензентів, що не були враховані. Стаття містить корисну інформацію та бачення проблем, і звичайно, може бути предметом зацікавленості всіх, хто працює з архівами.

Про документальну виставку до Дня незалежності України

21 серпня в методичному класі ГДА Міноборони у присутності особового складу організований захід – презентація документальної виставки до **Дня Незалежності України** з назвою: **«Кроки незалежності України та Збройні Сили України як її захисник через призму архівних документів»**. Документальну виставку підготувала головний архівіст **Людмила Нецька**, яка розповіла про деякі історичні моменти, пов'язані з подіями, що передували 24 серпня 1991 р., а також прокоментувала документи, які демонструвалися на слайдах. Технічну допомогу у налаштуванні обладнання для демонстрації слайдів надавала провідний архівіст відділу супроводження інформаційних систем та безпеки інформації **Вікторія Коврігіна**.

Про концепцію військово-патріотичного виховання

Міністерство оборони України розробило **Концепцію військово-патріотичного виховання в системі МОУ**, яка має суттєво вплинути на мотивацію військовослужбовців та потенційних рекрутів. Про це зазначено **офіційному сайті Міністерства оборони України 22 серпня**. Також зазначається, що Концепція є лише першим кроком у створенні сучасної та ефективної системи військово-патріотичного виховання. **На її базі буде створена низка нормативних документів. І на міністерство покладаються питання розроблення керівних документів щодо впровадження в системі Міноборони стратегії військово-патріотичного виховання.**

Також міністерство відповідає за організацію програм військово-патріотичного виховання та **здійснює контроль за їх виконанням органами військового управління.**

Водночас військово-патріотичне виховання особового складу Збройних Сил України здійснює Генеральний штаб ЗСУ. На нього **покладається планування та організація занять з національно-патріотичної підготовки та заходів військово-патріотичного виховання**, а також залучення особового складу до їх проведення, в тому числі з метою підвищення престижу військової служби.

Також можна ознайомитися із змістом Концепції за відповідним посиланням: <https://www.mil.gov.ua/ministry/normativno-pravova-baza...> (Нормативно-правова база. Накази Міністерства оборони України за 2024 р.)

Про проєкт нормативного документу щодо платних послуг

22 серпня на вебсайті Міністерства юстиції України оприлюднено проєкт наказу Міністерства юстиції України «[Деякі питання надання платних послуг архівними установами](#)» з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань щодо проєкту зазначеного наказу. Таке повідомлення з'явилося на офіційному сайті Укрдержархіву саме 22 серпня. Укрдержархів зазначив, що проєкт наказу **розроблено з метою удосконалення визначення вартості платних послуг, які надаються архівними установами, що утримуються за рахунок бюджетних коштів.**

Щодо комунікації

23 серпня до ГДА Міноборони надійшов лист від Департаменту кадрової політики, в якому зазначається, що на виконання Плану заходів із забезпечення корпоративної комунікації персоналу, адаптації нових працівників та підтримки ефективної діяльності в Міністерстві оборони України на 2024 рік, затвердженого Міністром оборони України, в частині виконання ключових проєктів та процесів, а саме створення корпоративного чату Teams, а також проведення онлайн- нарад, Департаментом кадрової політики Міноборони спільно з Управлінням інституційного розвитку та процесів менеджменту, за технічної підтримки Управління інформаційних технологій **організовується проведення щотижневих регулярних онлайн зустрічей (нарад) Міністерства оборони України та керівників структурних підрозділів Міністерства оборони України за допомогою Microsoft Teams.** Перша нарада буде проведена 23 серпня.

Зазначається у листі також порядок денний наради, час проведення. Також необхідними умовами для участі у нараді є:

наявність підключення до мережі інтернет; наявність учасників корпоративного хмарного облікового запису Міноборони; наявність мікрофону (зовнішнього вбудованого) та пристрою для відтворення звуку.

До речі, заступник директора (з питань використання інформації) **Оксана Халітова** та провідний архівіст відділу супроводження інформаційних систем та безпеки інформації **Вікторія Коврігіна** (забезпечувала технічну підтримку) брали участь у першій нараді.

Щодо обліку військового майна.

27 серпня. Заступниця міністра оборони з питань цифровізації Катерина Черногоренко зазначила про те, що у світі давно застосовуються цифрові інструменти для ведення обліку, тоді як наші військові ведуть журнали «від руки».

Таким чином внесені зміни у накази 232, 300. 440, які стосуються військового обліку і тим самим скасовуються 16 неінформативних паперових книг і журналів, **скасовуються комісії для приймання-передачі військового майна, скасовується звірка і ведення журналів результатів звірки обліку військового майна між військовими частинами і органами військового управління, що працюють у інформаційно-комунікаційних системах.** Цими даними можна буде обмінюватися у цифровому вигляді;

дозволяється використовувати кваліфіковані електронні підписи та печатки при оформленні первинних документів та веденні обліку військового майна.

І до речі, перші зміни до 440 наказу були у лютому 2024 р. Вони дозволили вести облікові реєстри та допоміжні документи в електронному вигляді.

Джерело: <https://www.mil.gov.ua/ntws/2024/08/27>

29 серпня – ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ЗАХИСНИКВ УКРАЇНИ

29 серпня Україна відзначає День пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України. Цей День встановлений Указом Президента України від 23 серпня 2019 р. №621. У цей особливий День ми згадуємо Захисників України, які загинули в Іловайській трагедії та десятки тисяч Захисників та Захисниць України, полеглих від 2014 р. в сучасній російсько-українській війні.

ГДА Міноборони – архівна установа, що зберігає важливий масив архівних документів про Захисників та Захисниць України, які піднялися на захист нашої держави, брали участь в антитерористичній операції на території Донецької та Луганської областей (АТО) проти дій сепаратистів та дій російських найманців. В архівному фонді № 516 (Штаб АТО на тер. Донецької та Луганської обл.) зберігається документальна пам'ять, у тому числі й про події серпня 2014 р. щодо Іловайської трагедії. Фонди №7007 (Об'єднаний командний пункт операції Об'єднаних сил) (зберігає документи з 30.04.2018 по 23.02.2024 (періоду Операції Об'єднаних сил на тер. Донецької та Луганської областей), № 7092 (Командування угруповань Об'єднаних сил) (фонд зберігає та комплектується архівними документами періоду 24 лютого 2022 р. по теперішній час (російсько-української війни). **Потужний комплекс історичних свідчень героїчної боротьби Захисників та Захисниць**, які захищали рідну землю та продовжують боротьбу із підступним, жорстоким, кривавим ворогом – російським агресором.

Вічна пам'ять та шана полеглим героям та їх подвигам в ім'я України, її майбутніх поколінь.

Архівні документи, що зберігають названі фонди, дуже часто опрацьовуються архівістами, з метою надання відповідей на численні та підготовки архівних довідок. Також до документів звертаються користувачі у службових цілях. Задача архіву – зберігати важливі свідчення, готувати архівні довідки на підставі інформації документів та забезпечити законний доступ до таких документів відповідно до чинного законодавства.

Деякі архівні свідчення

02.09.2014 р.

Про заплановану передачу групою народних депутатів України гуманітарної допомоги для військових частин. Телеграма.

ГДА Міноборони, ф.516. оп. А1П-14, спр. 165, арк. 28.

09.09.2014 р.

Щодо організації роботи з узагальнення наявної інформації про місця поховання військово-службовців ЗСУ, які загинули під час АТО та були поховані на території Донецької та Луганської обл. Телеграма керівникам секторів.

ГДА Міноборони, ф.516. оп. А1П-14, спр. 165, арк. 64-65.

15.09.2014 р.

Щодо пропозиції – внести доповнення до пункту 6 Порядку надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції. Лист керівника АТО (№510ог від 15.09.2014).

ГДА Міноборони, ф.516. оп. А1П-14, спр. 165, арк. 101.

25.09.-30.12.2014 р.

Вихідні документи (листування щодо включення (виключення) особового складу до сил та засобів АТО (списки загиблих і зниклих безвісті військовослужбовців в районі м. Іловайська).

ГДА Міноборони, ф.516. оп. А1П-14, спр. 177

Засідання ЕПК 29 серпня 2024 р.

Засідання експертно-перевірної комісії ГДА Міноборони, що відбулося 29 серпня, проходило в звичному режимі за участі голови ЕПК **Оксани Халітової** (на верхній правій світлинці перша ліворуч) та секретаря **Вікторії Осадчої** (на верхній правій світлинці перша праворуч) та членів ЕПК, які працюють в архівній установі в Києві, а також до них доєдналися у форматі відео-конференції член ЕПК –начальник Одеського ТАВ ГДА Міноборони (на верхній середній світлинці) **Сергій Іванов** та начальник Львівського ТАВ ГДА Міноборони **Вячеслав Гольцов** (на верхній світлинці праворуч). Відповідно до порядку денного було розглянуто 10 питань та заслухані доповіді: в.о. начальника ФВ №1 **Світлани Дейнеги** (на нижній середній світлинці перша праворуч); начальника ФВ№2 **Надії Давидюк** (на правій нижній світлинці перша праворуч), начальника Львівського ТАВ ГДА Міноборони **Вячеслава Гольцова**, начальника відділу організаційно-планової роботи **Тетяни Богдан** (на нижній лівій світлинці перша праворуч), начальника відділу комплектування **Ірини Остапець** (на нижній лівій світлинці перша ліворуч), начальник РСВ **Олена Карлова** (на нижній правій світлинці перша ліворуч). Співдоповідачем стосовно доповідей В. Гольцова була **Людмила Нецька** (на середній нижній світлинці перша ліворуч). Доповіді стосувалися розгляду актів про виділення на знищення документів не внесених до НАФ, перероблених описів справ, номенклатури справ, які були подані на розгляд ЕПК фондоутворювачами, що перебувають у зоні комплектування ГДА Міноборони. Було розглянуто питання поповнення архівних зібрань науковими працями з технічної тематики, які надійшли від одного із фондоутворювачів ГДА Міноборони, а також питання, яке стосувалося встановлення термінів зберігання для окремих справ Центрального управління безпеки військової служби ЗС України. Членами ЕПК шляхом голосування би прийняті відповідні рішення по всім питанням порядку денного.

Деякі цифри діяльності за підсумками роботи серпня 2024 р.

Перевірка наявності справ: (ФВ №1 **258** од. збер./ **8** фондів, ФВ.№2 – **476** од. зб./**4** фонди; ЛТАВ **227** од. зб. /**1** фонд.
Видано в тимч. корист: ФВ№1– **3110** справ; ВФ№2–**4260** справ.
Надходження запитів до ГДА Міноборони: ГДА –**1731**, ЛТАВ –**160**, ОТАВ– **114**.
Опрацьовано запитів соц./правового характеру: ГДА– **1008** та підготовлено **1057** арх. довідок; ЛТАВ– **141** та підготовлено **172** арх. довідок; ОТАВ– **86** та підготовлено **108** арх. довідок.
Підготовка других прим. арх. довідок : ГДА – для **9** осіб, ОТАВ– для **2** осіб (платні послуги)
Надано роз'яснень: ГДА –**194**; ЛТАВ–**47**, ОТАВ–**61**.
Зустрічні перевірки ПФУ достовірності інформації архівних довідок:
у ГДА – **13** архівних довідок, у ЛТАВ– **10** арх. дов., в ОТАВ –**2** арх. довід.
Забезпечення роботи користувачів: у ГДА–**12** ЛТАВ –**2**, ОТАВ–**1**.
Видано для користувачів в чит. залі **384** справи
Проведено консультацій для представників в/ч (установ) ГДА – **97**, ЛТАВ–**6**; ОТАВ –**1**
Прийнято з ОТАВ до ГДА **806** справ /**20** фондів
Прийнято: до ГДА Міноборони **168** справ від **10** в/частин (установ
Прийнято справ з тер. бойових дій **769** справ та **1064** окремих документів та передано до архівосховища **76** упорядкованих справ
Прийнято на договірних засадах **59** од. зберігання
Цифровий фонд користування збільшено на **212** справ – **20900** кадрів
Оцифровано **11** описів справ пост. терміну зберігання–**251** кадрів
Реставрація документів: **167** справ/ **21029** аркушів.
Ремонтні та палітурні роботи **271** справ/**23569** аркушів.

ГДА МІНОБОРОНИ м. Київ

ЛТАВ ГДА Міноборони м. Львів

ОТАВ ГДА Міноборони м. Одеса

Вісник підготувала
головний архівіст **Людмила Нецька**

2024 рік